

NTNU
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

**FORSKRIFT OM ARBEIDSLIVSERFARING FOR
SIVILINGENIØRUTDANNINGEN VED NTNU (tidligere benevnt praksisforskrift)**

Fastsatt av Styret ved NTNU 21.01.2013, med hjemmel i Lov om universiteter og høyskoler av
1.april 2005, § 3-3 nr. 3.

Forvaltningsutvalget for sivilingeniørutdanningen (FUS) har vedtatt endringer i forskriften
06.04.2018 (sak 41/18) og 12.02.2020 (sak 12/20).

Det tidligere begrepet «praksis» i forskriften er erstattet med «arbeidslivserfaring», jf. vedtak i FUS
sak 41/18, møtedato 06.04.2018.

1. Generelt

Alle studenter ved NTNU som går studieprogram som gir tilleggsbetegnelsen sivilingeniør på vitnemålet må ha oppfylt kravet om arbeidslivserfaring før de kan begynne på masteroppgaven.

2. Formål

Arbeidslivserfaring er en viktig forutsetning i sivilingeniørstudiet for å bidra til å lukke kompetansegapet mellom utdanningens innhold og arbeidslivets utfordringer. En av målsettingene er at studenten skal opparbeide *erfaring som arbeidstaker* i en organisert virksomhet. Arbeidslivserfaringen skal bidra til å gi studenten økt motivasjon i studiet og gi innsikt i sammenhenger mellom ulike fagområder, profesjoner og arbeidsoppgaver i næringslivet. Det er videre et mål at arbeidslivserfaringen skal gi studenten innsikt i sivilingeniørens rolle og derved et grunnlag for å forstå det mer teoretiske stoffet i utdanningen. Kravet om arbeidslivserfaring er begrunnet i at studentene bør ha en forståelse av hva deres utdanning er rettet mot.

NTNU vil at studentene skal oppnå innsikt i å utføre et arbeid i en organisert virksomhet, i disipliner som personaledelse, arbeidsmiljø, planlegging, økonomi, mm., samtidig som arbeidslivserfaring skal gi studenten grunnlag for å jobbe i gründerbedrifter, tankesmier, konsulentfirma o.l.

Arbeidslivserfaringen vil gi økt forståelse av arbeidsrelevansen i utdanningen.

3. Krav til arbeidslivserfaringens innhold

Studentene skal utvide sin referanseramme i form av begreper og faguttrykk, samt få et visst innblikk i hvordan en organisert virksomhet fungerer. Aktuell erfaring er fra arbeid i offentlige virksomheter, industribedrifter, anleggsvirksomhet, konsulentvirksomhet, service- og handelsbedrifter, laboratorier og forskningsinstitusjoner. Arbeidserfaring fra norske bedrifter eller utenlandske bedrifter teller likt. Det vil la seg gjøre å kombinere arbeidsoppholdet med innsamling av empiri for faglige formål.

Aktuelle områder for å opparbeide seg arbeidslivserfaring kan være:

i. Vedlikehold og feilsøking

Dette er ofte lærerikt da det kan omfatte både måleteknikk, tverrfaglige vurderinger, samarbeidserfaring, arbeid og ledelse under tidspress, og ikke minst utvikling og bruk av kreative evner.

ii. Produksjonsvirksomhet

Erfare hvordan en produksjonsvirksomhet fungerer, fra innkjøp av varer, via delprodukter til ferdigvare, lagerhold, planleggings-, lager- og transportstyringssystemer (logistikk), ordrebehandlingssystem, kvalitetsbegrepet i praksis mm.

iii. Teknisk problemløsning på relevant område

Dette kan være reparasjonsverksteder eller annen tjenesteyting av teknisk karakter. Arbeidet i seg selv gir meget verdifull erfaring og innsikt (programmering, reparasjon av teknisk utstyr mm).

iv. Prosjekteringsarbeid

Vil gi mye av de samme erfaringene som i punktene ovenfor, men her mer på planleggingsstadiet. Typisk vil arbeid på et ingeniørkontor/konsulentfirma kunne gi slik erfaring.

Arbeidslivserfaringen bør helt eller delvis komme fra deler av næringslivet som opererer innenfor nyere teknologiutvikling og som imøtekommer kompetansebehovet for studenten med hensyn til digitalisering innen fagfeltet hen senere vil jobbe i.

vi. Internships

Ved å benytte tilbudet om internships som er organisert gjennom utdanningen vil studenten opparbeide seg god kompetanse innenfor fagfeltet som studenten vil jobbe etter endt utdanning. Internships inkluderer et læringselement og imøtekommer NTNUs krav om arbeidslivserfaring godt.

vii. Administrasjon

Få et innblikk i hvordan en organisasjon fungerer, hvilke rutiner og hjelpemidler som benyttes, bruk av aktuelle datasystemer, hvordan administrasjonen spesialiseres i funksjoner (regnskap, personal, økonomi, sekretariat, produksjon, vedlikehold, utvikling, salg/markedsføring).

4. Rammene for arbeidslivserfaringen

Det stilles krav om til sammen 12 ukers arbeidslivserfaring for studenter på det 5-årige masterstudiet, hvor korteste godkjennbare periode er 2 uker og jobben skal normalt tilsvare minimum en 50 % stilling. Minst 6 av disse ukene med arbeidslivserfaring skal være **faglig relevant for det gitte studiet**.

For studenter som er tatt opp til det 2-årige masterstudiet, er kravet 6 ukers arbeidslivserfaring hvorav minst 3 uker skal være **faglig relevant for det gitte studiet**.

Studenten har selv ansvar for å skaffe seg arbeidslivserfaring, og den må skaffes før oppstart av masteroppgaven.

Godkjenning

Fakultetet ved faglig ledelse på institutt eller studieprogram godkjenner arbeidslivserfaring i henhold til disse retningslinjene.

Bekreftelse på arbeidsforholdet

Bekreftelse for arbeidslivserfaringen leveres til fakultetet for godkjenning. Bekreftelsen skal inneholde navn på virksomhet, opplysninger om type arbeid som er utført, antall ansatte ved virksomheten samt arbeidsperiodens varighet. Bekreftelsen skal være underskrevet av en representant for virksomheten.

5. Unntak fra rammene

Kan vurderes i kvote faglig relevant for studiet (6 uker):

- *Teknisk fagskole*. Ettårig grunnkurs fra relevant yrkesfaglig studieretning i den videregående skole kan godkjennes som 50 % av kravet til arbeidslivserfaring. Fagbrev fra relevant fagområde kan oppfylle kravet til arbeidslivserfaring fullt ut (12 uker)
- *AESTE*. Arbeidslivserfaring gjennom IAESTE kan godkjennes fullt ut (12 uker) Kan ikke vurderes i kvote faglig relevant for studiet:

- *Verneplikt.* Avtjent militær førstegangstjeneste godkjennes som 50 % av kravet til arbeidslivserfaring
- *Organiserte kurs* tilbudt av det enkelte NTNU-fakultet kan inngå som en del av kravet

6. Arbeidslivserfaring for utenlandske studenter ved NTNU

Utenlandske studenter på 2-årige sivilingeniørprogram med midlertidig opphold i Norge kan gis dispensasjon fra det kravet om arbeidslivserfaring etter begrunnet søknad.

7. Gyldighet

Forskriften gjøres gjeldende fra og med studieåret 2012/2013. Endringer vedtatt den 12.02.2020 gjelder fra og med studieåret 2021/2022.

8. Endringer av forskriften

Formelle endringer av forskrift om arbeidslivserfaring for sivilingeniørutdanningen iht. Universitets- og høyskoleloven (krav om og varighet av arbeidslivserfaring) skal forelegges Styret. Endringer ad. arbeidslivserfaringens innhold kan vedtas av Forvaltningsutvalget for sivilingeniørutdanningen (FUS).